

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 2.4.2001 58. vuosikerta Numero 1 Sivu 12

Timoteilajikkeissa on varaa valita

MARKKU NISKANEN ja EERO MIETTINEN, MTT

Timotein lajikevalikoima on nurmiheinistämme suurin. Uusimpia lajikkeita ovat Tammisto II, Vega ja Vähäsöyrinki. Eteläisimmässä Suomessa lajikevalinnassa korostuu kokonaissadon lisäksi hyvä jälkikasvukyky. Pohjoisemmilla viljelyalueilla lajikevalintaan vaikuttaa myös hyvän talvenkestävyyden vaatimus.

Tammisto II on lajikelistan uusimpia tulokkaita. Se on tyyppillisesti yleislajike, sillä sen jälkikasvukyky on hyvä. Eteläisessä Suomessa se on sadoltaan selvästi parhaita lajikkeita. Pohjoisimmassa Suomessa se on kuitenkin jäänyt Tuukkaa, Vegaa ja Vähäsöyrinkiä heikkosatoisimmaksi. Tammisto II muistuttaa hyvin paljon vanhaa Tammistoa. Etelä-Suomessa se on sitä hieman satoisampi. Pohjois-Suomessa vanha Tammisto on hieman satoisampi paremman talvenkestävyytensä ansiosta.

Grindstadista huippusatoja

Grindstad on etelänorjalainen paikalliskanta. Sen kasvurytmi poikkeaa muista lajikkeista. Talvenkestävyys on heikko koko maassa, mutta satoisuudeltaan se on paras lajike kautta maan. Sen voimakas versomiskyky korvaa keväällä heikon talvehtimisen aiheuttamat haitat. Lisäksi sen niiton jälkeinen kasvu on selvästi muita lajikkeita voimakkaampaa. Talvehtimisriskien vuoksi Grindstadin viljely kannattaa kuitenkin keskittää kolmelle eteläisimmälle vyöhykkeelle ja neljännen vyöhykkeen läntisimpään osaan.

Kotimaisiakin tarjolla

Lajikelistalta löytyy myös pari kotimaisesta paikalliskantaa. Vähäsöyrinki on nivalalainen paikalliskanta. Sen talvenkestävyys ja jälkikasvukyky ovat hyviä. Parhaiten se on menestynyt pohjoisemmilla viljelyvyöhykkeillä, jossa se on ollut satoisimpia lajikkeita. Nokka on puolestaan vanha lounaissuomalainen paikalliskanta. Sen jälkikasvukyky on erittäin hyvä, mutta sen kokonaissato jää parhaita lajikkeita selvästi pienemmäksi. Heikon talvenkestävyytensä vuoksi sitä voidaan suositella viljelyyn ainoastaan kolmelle eteläisimmälle viljelyvyöhykkeelle.

Hjan Tiitiä suositellaan viljelyyn eteläisimpään Suomeen. Sen talvenkestävyys ei ole riittävän hyvä kahdella pohjoisimmalla viljelyvyöhykkeellä. Jälkikasvukyky on hieman keskimääräistä parempi, mutta kokonaissato ei Etelä-Suomessakaan ole parhaiden lajikkeiden veroinen.

Alma sopii etelään

Alma on hyvin paljon Hjan Tiitin kaltainen lajike. Kahdella pohjoisimmalla vyöhykkeellä se on ollut hieman Hjan Tiitiä satoisampi, mutta eteläisessä Suomessa se on jäänyt sitä heikkosatoisammaksi lähinnä heikomman jälkikasvunsa vuoksi. Hjan Tiitin tapaan lajiketta suositellaan viljelyyn kolmelle eteläisimmälle viljelyvyöhykkeelle, sillä sen talvenkestävyys ei ole riittävän hyvä pohjoisen kasvuoloihin. Tarmo on vanha, eikä se enää ole satotasoltaan kilpailukykyinen lajike. Sen talvenkestävyys on kohtalainen ja niinpä sitä voidaan Lappia lukuun ottamatta viljellä suhteellisen riskittömästi koko maassa. Saga on talvenkestävyydeltään Tarmon luokkaa. Satotasoltaan se on kuitenkin tätä heikompi lajike koko maassa. Botnia on kokonaissadoltaan ja jälkikasvukyvyltään keskinkertainen lajike. Etelä-Suomessa se on satotasoltaan muita heikompi lajike. Parhaiten se menestyy ankarissa kasvuoloissa, lähinnä Lapissa.

Talvenkestävyys tärkeää pohjoisessa

Ikin suositeltavia viljelyalueita ovat IV- ja V-viljelyvyöhyke. Hyvin talvehtivien lajikkeiden tapaan sen alkukehitys on keväällä nopea, mutta sen jälkikasvukasvukyky on suhteellisen heikko. Tuukka on monella tapaa Ikin kaltainen lajike. Sen talvenkestävyys, satotaso ja jälkikasvukyky ovat kuitenkin hieman Ikiä parempia. Niinpä sen viljelyä voidaan suositella myös hieman eteläisimmille viljelyvyöhykkeille. Vega on lajikelistan norjalainen uusi tulokas. Se on lajikkeista Tuukan ohella talvenkestävin. Ensimmäisen niiton sato on Tuukan luokkaa, mutta jälkikasvukyvyltään se on selvästi tätä heikompi. Sitä suositellaan viljelyyn pohjoisimpaan Suomeen, jossa se on ollut satoisa lajike. Eteläisimmässä Suomessa sen satotaso on ollut keskimäärin muita lajikkeita heikompi.

Jonathan on talvenkestävyydeltään hyvä lajike. Se on sadontuotoltaan ja jälkikasvukyvyltään keskinkertainen lajike. Parhaiten se on menestynyt pohjoisen Suomen kokeissa, mutta ei sielläkään yllä parhaiten lajikkeiden satotasoon.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 1/2001: 12 sähköposti markku.niskanen@mtt.fi puhelin (06) 4746 403.